

05. 11. 2013

4.11.2013

2020/2013/3892

Sisäasiainministeriö

hare@intermin.fimika.lehtonen@intermin.fi**Lausuntopyyntö**

Sisäasiainministeriö on pyytänyt Poliisihallitukselta lausuntoa Hallituksen esitys luonnoksesta ampumaratalaiksi sekä ampuma-aselain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamiseksi.

Sisäasiainministeriö on pyytänyt toimittamaan lausunnon viimeistään 31.10.2013.

Poliisihallituksen lausunto

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan Hallituksen esitys luonnos siihen liittyvine liitännäislakeineen pääsääntöisesti edistää turvallista ampumaharrastusta ja ampuma-aseiden käyttöä. Keskeisin muutos on ampumaharrastukseen oleellisesti liittyvä ampumaratalain muuttaminen nykyaikaiseksi. Voimassaoleva sääntely on hyvin vanhaa ja puutteellista ampumaratoja koskevan sääntelyn osalta.

Tehokkaimpien ilma-aseiden luvanvaraiseksi säätäminen edistää yleistä järjestystä ja turvallisuutta. Ehdotettu muutos nähdään positiivisena ja turvallisuutta lisäävänä.

Täsmennykset ampuma-aseiden säilyttämiseen nähdään turvallisuutta edistävinä.

Hallituksen esitysluonnoksessa on kuitenkin joitakin asioita, johon Poliisihallitus kiinnittää huomioita alla olevin kommentein.

Ampumaratoja koskeva lupaviranomainen

Hallituksen esitysluonnoksessa on todettu, että Poliisihallitus toimisi ampumaratalupia käsittelevänä viranomaisena. Poliisihallitus esittää näkemyksensä, että ampumaratojen lupatehtävät edellyttävät sellaista osaamista, jota lupaviranomaisena toimiminen esitetyssä muodossaan edellyttäisi, ei tällä hetkellä ole.

Poliisihallitus on arvioinut poliisin rakenneuudistukseen (PORA III) liittyen sen tehtäviä, eikä ampumaratalupia ole nähty poliisin taikka Poliisihallituksen lupatehtävinä.

Ampumaratojen lupaviranomaisen tehtävät toimiminen edellyttää hyvin laajaa osaamista rakentamisen, ympäristöasioiden, turvallisuusrakenteiden ja muihin alueen rakentamiseen liittyviin seikkoihin.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan, tehtävissä olisi hyvin pieniltä osin kyseessä yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen liittyvä arviointi ja suurin arviointi lupa-asiassa liittyy rakentamiseen, ympäristöön ja alueiden käyttöön. Tämän perusteella, Poliisihallitus esittää näkemyksensä, ettei Poliisihallitus ole oikean lupaviranomainen ampumaratalupiin liittyen.

Poliisihallitus toimii tällä hetkellä 2010 tapahtuneen tehtäväsiirron vuoksi lupaviranomaisena ampumaratalupaa koskevista asioista. Poliisihallituksen lupahallintoyksikön asehallinto ei ole saanut tehtävien siirtyessä aluehallintovirastosta tehtävän mukana niiden suorittamiseen resurssia. Nyt hallituksen esityksessä esitetyt lupatehtävät tulevat lisäämään lupaviranomaisen tehtäviä nykyisestä tasosta. Arvion mukaan ilmoitus ja lupatehtävä sekä toimintaan liittyvä valvonta olisivat noin yhden henkilötyövuoden kuluksia toimia. Poliisihallitus edellyttääkin, että jos uusi ja aikaisempaa työllistävämpi tehtävä kuitenkin kohdennetaan Poliisihallituksen tehtäväksi, lupaviranomaiselle tulee osoittaa tehtävään tarvittava resurssi.

Lääkärien ilmoitusvelvollisuus

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan Hallituksen esitysluonnos on ristiriitainen sen osalta, mitä siinä todetaan sen tavoitteista aseturvallisuuden parantamisen osalta. Poliisihallituksen saamien kokemusten perusteella 2011 säädetty lääkärien ilmoitusvelvollisuutta koskeva menettely on lisännyt aseturvallisuutta. Hallituksen esityksessä toimivaa ja aseturvallisuutta edistävää hyvää sääntelyä ollaan laventamassa sellaiseksi, että muutos heikentäisi oleellisesti olemassa olevaa toimintamallia ja aseturvallisuutta.

Ampuma-aselain 114 § on tullut voimaan 13.6.2011. Sitä täydentävä valtioneuvoston asetus lääkärin ilmoitusvelvollisuudesta ja terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusoikeudesta aselupa-asioissa on tullut voimaan 1.1.2012. Hallituksen esityksessä 106/2009 vp edellä mainittua 114 pykälää koskien on todettu, että eräisiin sairauksiin ja mielenterveyden ongelmiin liittyy kohonnut itselle tai toiselle aiheutetun väkivallan riski.

Ampuma-aselain perusteella hankkimislupa ampuma-aseeseen voidaan antaa vain sellaiselle henkilölle, jota on muun muassa terveydentilansa perusteella pidettävä sopivana pitämään hallussa ampuma-aseita ja aseiden osia ja toisaalta esimerkiksi ampuma-aseiden hallussapitolupa voidaan peruuttaa, jos luvanhaltija on hänen terveydentilansa perusteella sopimaton pitämään hallussaan ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia.

Hallituksen esityksessä todetaan, että ilmoituksia on 26.4.2012 ja 27.8.2013 välisenä aikana tehdyn seurannan mukaan tehty yhteensä 1 231 kappaletta. Näistä 16 perustui siihen, että henkilö on otettu tahdosta riippumattomaan psykiatriseen hoitoon, jonka mielenterveyslain (1116/1990) 8 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna perusteena on itsemurhayritykseen pohjautuva arvio mielisairaudesta aiheuttamasta vakavasta vaarasta hoitoon otetun terveydelle tai turvallisuudelle.

Nyt voimassaolevan 114 §:n perusteella poliisiviranomainen on saanut tietoa sellaisista henkilöistä, joilla on ollut ampuma-aselupia ja joiden osalta lääkärillä on ollut perusteltu syy (esimerkiksi se, että henkilö on itselleen tai